

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

Освітній рівень:	<u>третій освітньо-науковий рівень</u>
Кваліфікація:	<u>доктор філософії (PhD)</u>
Галузь знань:	<u>05 Соціальні та поведінкові науки</u>
Спеціальність:	<u>054 «Соціологія»</u>

Затверджено
на засіданні вченої ради
ДЗ «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка»

Протокол № 9
від 27 лютого 2016 р.

Голова вченої ради

В. С. Курило

ПЕРЕДМОВА

1. Затверджено та надано чинності рішенням вченої ради Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, протокол № 9 від 29.04.2016 року.

2. Узгоджено:

Голова вченої ради

В. о. завідувача відділу аспірантури

В. С. Курило

С. О. Вовк

3. Уведено вперше.

4. Розробники:

Кононов І.Ф., доктор соціологічних наук, професор – гарант програми

Рущенко І.П., доктор соціологічних наук, професор

Проскуріна О. О., доктор політичних наук, професор

Хобта С. В., кандидат соціологічних наук, доцент

5. Діє тимчасово до введених стандартів вищої освіти.

I. Загальні положення

Освітньо-наукова програма (ОНП), разом з навчальним планом, є доповненням до державного нормативного документу Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах» від 23 березня 2016 року № 261, в якому встановлюються правила підготовки здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії в аспірантурі ДЗ «Луганський національний імені Тараса Шевченка» з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 054 «Соціологія».

1. Мета освітньо-наукової програми

1.1. Визначення змісту освіти для підготовки здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 054 «Соціологія», відображення цілей освітньої та професійної підготовки, місця фахівця в структурі господарства держави і вимог до його компетентності, інших соціально важливих властивостей та якостей.

1.2. Встановлення кваліфікаційних вимог до соціально-виробничої діяльності здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії даного вищого навчального закладу з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 054 «Соціологія» та освітньо-наукового рівня доктора філософії і вимог до властивостей та якостей особи, яка здобула освітньо-науковий рівень відповідного фахового спрямування.

2. Характеристика освітньо-наукової програми

2.1. Програма охоплює зміст навчання в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», обсяг та рівень засвоєння в процесі підготовки здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 054 «Соціологія», освітні компоненти, форму звітів та атестації, термін навчання.

2.2. Програма здійснюється в очній (денній, вечірній) та заочній формі навчання в аспірантурі. Нормативний строк навчання складає чотири роки в аспірантурі та п'ять років поза аспірантурою.

2.3. Програма підготовки в аспірантурі складається з освітньої та наукової складових. Об'єм освітньої складової становить 33 кредити ЄКТС незалежно від форми навчання та реалізується в перший рік навчання. Освітня підготовка поділяється на два семестри; перший семестр триває вісімнадцять тижнів, а другий – двадцять один. Кожний семестр містить по три контрольні-залікові тижні, один з яких – в середині семестру, а два інших – наприкінці.

Освітня складова ОНП передбачає два цикли: загальної та професійної підготовки, які включають обов'язкові дисципліни та блок дисциплін вільного вибору аспіранта.

Наукова складова ОНП передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Теоретична підготовка спільно із науково-практичною підготовкою забезпечують одержання аспірантом глибоких знань, необхідних для виконання дисертаційної роботи. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 054 «Соціологія» має бути самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального для соціології наукового завдання, результати якого становлять оригінальний внесок у соціологію та оприлюднені у відповідних публікаціях.

2.4. Для викладання навчальних дисциплін можливо використання дистанційних технологій.

2.5. Підготовка здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії за ОНП виконується під керівництвом наукового керівника за індивідуальним навчальним планом і індивідуальним планом наукової роботи, які формуються на основі даної ОНП. Індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи погоджуються з науковим керівником та затверджуються Вченою радою ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури. Невиконання освітньої та/або наукової складових є підставою для відрахування аспіранта.

Наукова складова виконується за весь строк навчання, не переривається на освітню складову, сесію та практику.

2.6. ОНП передбачає педагогічну практику, проходження якої заплановано у другому семестрі протягом двох тижнів. Підсумковою формою контролю є залік.

2.7. За весь строк навчання аспірант два рази на рік звітує про виконання індивідуальних планів на засіданні випускової кафедри, вченій раді факультету і щорічно атестується науковим керівником відповідно до графіку навчального процесу. Науковий керівник контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед Вченою радою ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» за належне та своєчасне його виконання.

2.8. Ступінь доктора філософії галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 054 «Соціологія» присуджується на підставі виконання освітньої та наукової складових програми. Закінчення наукової складової передбачає атестацію у вигляді успішного публічного захисту дисертації в спеціалізованій Вченій раді. Стан готовності дисертації здобувача до захисту визначається науковим керівником.

У випадку дострокового повного виконання ОНП, проходження атестації аспіранту присуджується ступінь вищої освіти – доктора філософії.

2.9. При виконанні ОНП и проходження атестації аспіранту видається диплом доктора філософії.

3. Обґрунтування наукового напрямку в підготовці здобувачів за освітньо-науковою програмою

В ДЗ «Луганський університет імені Тараса Шевченка» підготовка докторів філософії галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 054 «Соціологія» у пріоритеті проводиться в рамках кафедральних науково-дослідних тем: «Кордони України в світі Другого модерну» (державний реєстраційний номер – 0110U000754), «Масова свідомість в зоні воєнного конфлікту на Донбасі (державний реєстраційний номер – 0116U004150). Водночас зберігається можливість вільного вибору теми аспірантом, за умови її узгодження з науковим керівником.

4. Завдання освітньо-наукової програми

Завданням програми підготовки здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 054 «Соціологія» є підготовка аспірантів, що передбачає набуття теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних наукових проблем у галузі соціологічної науки та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

5. Академічні та професійні права

5.1. Подальше навчання.

Аспірант, який пройшов підготовку за даною ОНП та отримав диплом доктора філософії може продовжити навчання у ВНЗ України та за кордоном для отримання наукового ступеню доктора наук.

5.2. Працевлаштування.

Випускник може працювати на посадах, пов'язаних з науково-дослідною діяльністю та експертною діяльністю в бізнес сфері, в галузі управління людськими ресурсами та в сфері викладацької діяльності в Україні та за кордоном.

6. Вимоги до рівня підготовки вступників

6.1. На навчання для здобуття вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 054 «Соціології» приймаються особи, які здобули диплом освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» та/або освітнього ступеня «магістр».

6.2. Вступники зараховуються до аспірантури на підставі правил прийому в аспірантуру, які затверджуються Вченою радою ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».

II. Зміст освітньо-наукової програми

7. Програмні компетентності освітньо-наукової програми підготовки здобувачів .

7.1. За час навчання в аспірантурі за ОНП у здобувача повинні сформуватися соціально-особистісні, загальнонаукові, інструментальні та професійні компетентності.

7.2. Соціально-особистісні компетентності, які не залежать від галузі та є обов'язковими для здобувачів ступеню доктора філософії:

№	Зміст
	Соціально-особистісні компетентності (СОК)
СОК 1	Розвинутий науковий світогляд
СОК 2	Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, нести відповідальність за навчання інших
СОК 3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
СОК 4	Здатність до самостійного мислення
СОК 5	Здатність до критики й самокритики
СОК 6	Толерантність до різних ідей, здатність зустрітися з принципово новими точками зору і фактами дійсності
СОК 7	Старанність, прагнення якісно виконати роботу, турбота про якість виконуваної роботи
СОК 8	Культурна компетентність, адаптивність і комунікабельність. Здатність визначати мету комунікації, застосовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації, вміти емоційно налаштуватися на спілкування з іншим. Вміння будувати ефективну міжособистісну взаємодію і комунікацію
СОК 9	Здатність до дослідницької незалежності/автономності в роботі. Вміння організувати власну науково-дослідницьку діяльність. Вміння ставити дослідницьку мету, організувати її досягнення, демонструвати наполегливість у досягненні мети та здатність взяти на себе відповідальність. Уміння планувати та управляти своїм часом
СОК 10	Здатність спільно визначати цілі діяльності, планувати, розробляти й реалізовувати соціальні проекти і стратегії індивідуальних та колективних дій. Уміння працювати в команді. Уміння планувати та управляти часом. Уміння мотивувати людей та досягати спільних цілей, займати лідерську позицію
СОК 11	Наукова чесність, дотримання принципів наукової етики

7.3. Загальнонаукові компетентності, які не залежать від галузі та є обов'язковими для здобувачів ступеню доктора філософії:

№	Зміст
	Загальнонаукові компетентності (ЗНК)
ЗНК 1	Здатність застосовувати закони формальної логіки в процесі інтелектуальної діяльності. Вміння робити узагальнення і висновки
ЗНК 2	Здатність до цілеспрямованого накопичування знання
ЗНК 3	Розуміння особливостей розвитку науки. Розуміння сутності та причин наукових революцій, особливостей 4-х загальнонаукових революцій і сутності сучасної наукової революції. Розуміння типів наукової раціональності. Вміння розглядати проблеми своєї науки в контексті сучасної наукової ситуації

ЗНК 4	Здатність до критичного аналізу та оцінки сучасного стану науки
ЗНК 5	Здатність до ідентифікації методологічних засад теорій та концепцій
ЗНК 6	Здатність до формулювання нових підходів для вирішення теоретичних та практичних наукових завдань. Здатність пропонувати та обґрунтовувати гіпотези і вміння їх емпірично перевіряти, отримуючи приріст наукового знання, уміння формулювати та визначати відповідні задачі, розробляти шляхи їх розв'язання. Вміння обґрунтовувати власні оригінальні концепції
ЗНК 7	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності
ЗНК 8	Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації із різних джерел; вміння використовувати новітні інформаційні і комунікаційні технології
ЗНК 9	Володіння теоретико-методологічними засадами регулювання відносин інтелектуальної власності
ЗНК 10	Здатність використовувати іншомовну літературу в професійній сфері
ЗНК 11	Розуміння необхідності участі в конкурсах та грантових і стипендіальних програмах та вміння готувати апікаційні документи
ЗНК 12	Готовність до викладацької діяльності в межах освітніх програм, використання сучасних педагогічних методів та засобів активізації педагогічної діяльності. Здатність ставити навчальну й виховну мету, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності
ЗНК 13	Здатність до системного мислення
ЗНК 14	Креативність, здатність генерувати нові ідеї, здатність до творчого, інноваційного та оригінального підходу до
ЗНК 15	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗНК 16	Вміння вести пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури з проблем інтелектуальної власності

7.4. Інструментальні компетентності, які розкривають вміння та навички здобувачів ступеню доктора філософії за спеціальністю 054 «Соціологія» та є обов'язковими:

№	Зміст
	Інструментальні компетентності (ІК)
ІК 1	Дослідницькі навички: вміння операціоналізувати поняття; вміння теоретичного аналізу проблеми; вміння конструювати емпіричний об'єкт; вміння виділяти емпіричні індикатори, вміння проводити валідацію інструментарію, вміння забезпечувати внутрішню і зовнішню валідність висновків, вибірки, інструментарію. Здатність до оцінки та врахування соціального контексту дослідження
ІК 2	Володіння усною та письмовою англійською мовою на рівні вище середнього (Upper Intermediate B2): здатність, представляти англійською мовою результати власних оригінальних досліджень у різних жанрових формах (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція, тощо)
ІК 3	Здатність бути активним суб'єктом міжнародної наукової, працювати в міжнародному науковому просторі – для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних та загальних завдань, пов'язаних із науково-професійною діяльністю. Володіння навичками ділового спілкування іноземними мовами на високому професійному рівні, знання та розуміння наукової термінології

ІК 4	Здатність до усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою. Володіння навичками ділового спілкування рідною мовою на високому професійному рівні, знання та розуміння наукової термінології
ІК 5	Здатність використовувати основні сучасні інформаційні технології, методи видобування та обробки інформації. Навички роботи в комп'ютерних мережах зі збору, аналізу та управління інформацією, навички використання програмних засобів. Володіння сучасними інформаційними технологіями, здатність до їх використання для пошуку і систематизації інформації
ІК 6	Вміння вести пошук, добір та опрацювання наукової інформації джерел і літератури з теми дослідження на українській і іноземній мові
ІК 7	Знання основ методології, техніки і організації науково-дослідної роботи, підходів до планомірної та ефективної індивідуальної і командної дослідницької діяльності
ІК 8	Вміння використовувати можливості грантових та стипендіальних програм для власної науково-дослідної роботи
ІК 9	Вміння організувати раціональний педагогічний документообіг засобами інформаційних технологій з застосуванням новітніх форм та засобів діловодства, зв'язку, сучасної оргтехніки

7.5. Професійні компетентності, які розкривають вміння та навички здобувачів ступеню доктора філософії за спеціальністю 054 «Соціологія»:

№	Зміст
	Професійні компетентності (ПК)
ПК 1	Здатність розуміти напрямки розвитку сучасної соціології та зміст основних теоретичних концепцій та парадигм
ПК 2	Здатність бачити і встановлювати актуальні проблеми суспільства, що передбачає переосмислення наявних та створення нових знань та/або професійної практики
ПК 3	Розвинута «соціологічна уява». Здатність до оригінального, незалежного і критичного мислення, здатність до розвитку теоретичних соціологічних ідей
ПК 4	Вільне володіння сучасною професійною лексикою (в т.ч. неомарксистської методологічної традиції)
ПК 5	Здатність використовувати знання наукових досягнень інших наук про суспільство (соціальної географії, економіки, психології, історії, антропології та ін.) для формулювання наукової проблеми та генерування гіпотез. Здатність до критичного осмислення проблем у соціологічній діяльності на межі предметних галузей
ПК 6	Здатність використовувати методологічні напрацювання інших наук про суспільство (соціальної географії, економіки, антропології, психології та ін.) для пошуку методологічних і методичних рішень для потреб соціологічного дослідження
ПК 7	Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення процесу обробки первинної соціологічної інформації (Excel, SPSS) та її презентації (PowerPoint, Excel, Visual, Access)
ПК 8	Готовність реалізовувати у практичній діяльності принципи та етичні норми, передбачені професійним Кодексом соціолога
ПК 9	Здатність до викладацької діяльності в межах навчальної спеціальності «Соціологія». Здатність кваліфіковано виконувати функції викладача соціології. Здатність структурувати та обґрунтовано перетворювати соціологічні наукові знання у навчальний матеріал

ПК 10	Здатність пропонувати та обґрунтовувати гіпотези на основі теоретико-методологічного аналізу
ПК 11	Оригінальне, незалежне і критичне мислення, здатність до розвитку теоретичних соціологічних ідей
ПК 12	Здатність розуміти напрямки розвитку сучасної соціології та зміст основних теоретичних концепцій та парадигм

8. Програмні результати освоєння освітньо-наукової програми.

Результат освоєння ОНП передбачас:

- оволодіння новітніми знаннями соціологічної науки, методологією та методами проведення наукових досліджень, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань в соціологічній науці;
- формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору;
- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності;
- здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

№	Зміст
	Результати навчання з загальної підготовки (РНз)
РНз 1	Знання основних філософських методологічних підходів.
РНз 2	Вміння застосовувати знання з філософії для пошуку методів і методології розв'язання конкретно-наукових проблем
РНз 3	Знання основних філософських концепцій розвитку науки.
РНз 4	Вміння прогнозувати на основі філософських знань розвиток сучасної науки, можливий розвиток природних і суспільних процесів
РНз 5	Знання основних філософських концепцій наукової раціональності.
РНз 6	Вміння застосовувати концептуально-методологічні принципи, притаманні сучасній науковій раціональності, для пізнання явищ в тій чи іншій сфері науки
РНз 7	Знання основних теорій наукових революцій (Т. Кун; І. Лакатос; П. Феєрабанд; П. Коплін; В. Стьопін, М. Попович; Б. Латур та ін.).
РНз 8	Вміння застосовувати концептуально-методологічні знання про сучасну наукову революцію для аналізу проблем в тій чи іншій галузі науки
РНз 9	Знання основних теорій пізнання, концепцій істини та її критеріїв для осмислення конкретних наукових проблем в контексті типів раціональності
РНз 10	Знання основних методологічних підходів до вивчення природних і суспільних явищ в межах різних типів наукової раціональності.

PHз 11	Вміння аналізувати на основі філософських знань сутність природних і суспільних явищ та прогнозувати на основі філософських знань розвиток сучасної науки, можливий розвиток природних і суспільних процесів
PHз 12	Вміння розуміти специфіку англомовного наукового дискурсу і його основних жанрів (стаття, есе, тези, анотація, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо)
PHз 13	Вміння демонструвати високу культуру англомовного академічного письма
PHз 14	Вміння ефективно використовувати англійську мову для здобуття і передавання фахової інформації
PHз 15	Вміння анотувати та реферувати англомовну і україномовну літературу за фахом англійською мовою
PHз 16	Вміння репрезентувати результати власних наукових досліджень англійською мовою в усній мові та в писемній формі: готувати слайди презентацій, продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти англійською мовою відповідно до сучасних вимог
PHз 17	Вміння реагувати на основні ідеї та розпізнавати важливу наукову інформацію під час обговорень, дискусій, офіційних перемовин, лекцій, бесід, що пов'язані з обраною спеціальністю. Вміння формулювати висновки та узагальнення
PHз 18	Вміння дотримуватись норм наукової етики
PHз 19	Знання поняттєво-категоріального апарату з проблеми проекту, сутності та комплексу вимог до наукового проекту, науковий та науково-прикладний результат; форм узагальнення наукових результатів.
PHз 20	Вміння оформляти результати наукового проекту
PHз 21	Знання характеристик та особливостей методів дослідження, поняття про наукову діяльність, її види, форми.
PHз 22	Вміння раціонально використовувати наукові методи пізнання.
PHз 23	Вміння здійснювати аналіз теоретичних та експериментальних даних
PHз 24	Розуміння поняття творчості та наукової творчості, її ознак, умов ефективності творчої діяльності.
PHз 25	Вміння складати модель творчої роботи, програму і план дослідження.
PHз 26	Вміння обґрунтовувати практичну значущість результатів наукового проекту
PHз 27	Знання характерних особливостей форм наукових документів, логічних засобів зв'язку, техніко-орфографічні правил оформлення та уніфікації наукових документів.
PHз 28	Вміння застосовувати сучасні ефективні засоби роботи з науковою та навчально-методичною літературою.
PHз 29	Вміння методично грамотно працювати з текстами наукових джерел
PHз 30	Знання характерних особливостей наукової мови та наукової творчості
PHз 31	Знання теоретичних, методичних та організаційних основ проектного менеджменту.
PHз 32	Вміння управляти проектом на всіх стадіях розвитку його життєвого циклу та використовувати сучасні інформаційні технології; володіти методами управління проектами у всіх областях знань проекту.
PHз 33	Вміння застосовувати інструментарій УП в діяльності суб'єктів господарювання; застосовувати організаційний інструментарій управління проектом та придбані професійні знання і навички на практиці
PHз 34	Знання вимог до структурування проекту, правил підготовки кошторису і бюджету проекту, особливостей календарних графіків виконання проекту, їх контролювання і коригування плану реалізації проекту
PHз 35	Знання основних понять і категорій в сфері правового регулювання інтелектуальної власності, основних нормативних правових актів у сфері

	правового регулювання інтелектуальної власності
РНз 36	Знання ролі і значення результатів інтелектуальної діяльності і засобів індивідуалізації в сучасному суспільстві, особливостей використання інтелектуальної власності у цивільному обігу і порядок введення об'єктів інтелектуальної власності підприємства в господарський обіг
РНз 37	Знання законодавства про захист прав на результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації
РНз 38	Знання основних інститутів права інтелектуальної власності: авторське та суміжні права; патентне право; право на селекційні досягнення; право на топологію інтегральних мікросхем; право на секрет виробництва (ноу- хау); право на засоби індивідуалізації юридичних осіб, товарів, робіт, послуг і підприємств; право на використання результатів інтелектуальної діяльності в складі єдиної технології
РНз 39	Знання видів відповідальності за порушення прав на результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації.
РНз 40	Вміння аналізувати юридичні факти, що вимагають захисту прав на результати інтелектуальної діяльності і засобів індивідуалізації
РНз 41	Вміння оперувати поняттями і категоріями права на результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації
РНз 42	Вміння аналізувати, тлумачити і правильно застосовувати норми, що регулюють правовідносини у сфері охоронюваних результатів інтелектуальної діяльності і засобів індивідуалізації
РНз 43	Вміння застосовувати правові акти та документи у сфері захисту результатів інтелектуальної діяльності і засобів індивідуалізації
РНз 44	Вміння встановлювати наявність правопорушення у сфері охоронюваних результатів інтелектуальної діяльності і засобів індивідуалізації
РНз 45	Вміння визначати загальні підстави притягнення до цивільно-правової, адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення законодавства про інтелектуальну власність
РНз 46	Знання економіко-правового змісту ті структури інтелектуальної власності, промислової власності; сутності і специфіки авторського права, особливостей формування та реалізації суміжних прав
РНз 47	Знання сутності і механізмів комерціалізації інтелектуальної власності, структури та класифікації ліцензійних угод; особливостей захисту прав інтелектуальної власності, правових аспектів реєстрації та захисту прав інтелектуальної власності
РНз 48	Знання філософсько-методологічних основ педагогічної науки, тенденцій її розвитку, сучасних вимог до роботи педагога
РНз 49	Знання основних законодавчих документів, що стосуються системи освіти; прав й обов'язків суб'єктів навчального процесу (викладачів, студентів)
РНз 50	Вміння інтегрувати теоретичні знання і практичний досвід
РНз 51	Вміння систематизувати навчальні та виховні завдання методами та засобами складання вправ, задач, тестів
РНз 52	Вміння враховувати в педагогічній діяльності вікові та психологічні особливості студентів
РНз 53	Вміння ставити навчальну й виховну мету, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності
РНз 54	Фахове володіння знаннями курсу, достатніми для аналітичної оцінки, вибору й реалізації освітньої програми
РНз 55	Вміння зрозуміло і недвозначно доносити знання та пояснення до студентів

РНз 56	Вміння організувати раціональний педагогічний документообіг засобами інформаційних технологій з застосуванням новітніх форм та засобів діловодства, зв'язку, сучасної оргтехніки
	Професійна підготовка
РНп 57	Знання основних методологічних, епістемологічних, гносеологічних, проблем в сучасній соціології, новітніх підходів до розгляду проблем суспільства і природи (соціальної нерівності, есклюзії, війни, теророризму, інвайроменталістської проблематики, співвідношення глобального і локального)
РНп 58	Знання новітніх теоретичні напрямів і течій світової соціології (візуальна соціологія, соціологія здоров'я та медицини, соціологія гендеру та ін.).
РНп 59	Знання основних наукових шкіл і представників новітніх теоретичних напрямів і течій світової соціології.
РНп 60	Знання сутності ідей найбільш значущих в сучасному соціологічному дискурсі теорій, концепцій, шкіл.
РНп 61	Вміння ідентифікувати методологічну приналежність/методологічні засади новітніх теоретичних напрямів і течій світової соціології.
РНп 62	Знання змісту праць провідних сучасних соціологів (П. Штомки, Дж. Уррі, Б. Латура, М. Арчер, З. Баумана, М. Дуглас, А. Алчіан, М. Фуко, Дж. Ло та ін.)
РНп 63	Знання категоріально-понятійний апарат основних наукових парадигм та вміння його грамотно застосовувати в науковій комунікації
РНп 64	Вміння застосовувати концептуально-методологічні знання для аналізу суспільних проблем
РНп 65	Вміння ініціювати інноваційні проекти, які дають змогу переосмислювати наявне і забезпечувати вагомий приріст нового системного знання та/або модернізації професійної практики, та розв'язання складних соціально значущих проблем з використанням дослідницько-інноваційних методів та демонструвати лідерство та повну автономність під час їх реалізації
РНп 66	Вміння змістовно охарактеризувати і критично оцінити різні теоретичні підходи та напрями соціології, представляти їх прикладні перспективи (використання в емпіричних дослідженнях)
РНп 7	Вміння застосовувати методологію сучасних соціологічних наукових напрямів для пошуку методів і методології розв'язання конкретно-наукових проблем
РНп 68	Вміння ідентифікувати методологічні засади сучасних теоретичних підходів
РНп 69	Вміння простежувати взаємозв'язок і спадкоємність теоретичних шкіл
РНп 70	Вміння аналізувати структуру і особливості соціальних відносин, груп, інститутів суспільства в ракурсі ідей сучасної соціологічної теорії
РНп 71	Знання основних положень та методологічного підґрунтя теорії світ-системного аналізу, змісту основних робіт І. Валлерстайна, А. Г. Франка, Г. Дерлугьяна.
РНп 72	Знання змісту і підґрунтя критики теорії світ-системного аналізу, пояснювальних можливостей та обмежень теорії, перспектив її розвитку для аналізу сучасного стану світової системи
РНп 73	Знання методологічної ситуації в соціології викликаной переходом до Другого Модерну (риси суспільства, особливості соціальних ідентичностей, соціальної структури, ціннісної системи, екологічної свідомості, семіології, екології, модерну, причини потреби у перевизначенні понять суспільствознавчого дискурсу і т.п); пояснювальних можливостей та обмежень суспільствознавчого дискурсу Першого і Другого Модерну, перспектив розвитку методологічної ситуації в соціології в умовах Другого Модерну; змісту основних робіт з характеристики суспільства Другого Модерну (Е. Гідденс, У. Бек, З. Бауман,

	ін.)
РНп 74	Вміння дати характеристику суспільству Другого Модерну та методологічній ситуації в соціології, викликану переходом до суспільства Другого Модерну; провадити дослідницьку та/або інноваційну діяльність щодо оновлення та інтеграції суспільствознавчого дискурсу Першого та Другого Модерну
РНп 75	Вміння здійснювати критичний аналіз, оцінку, порівняння, синтез нових та класичних ідей/понять, переосмислити наявне та створити нове знання про сучасне суспільство
РНп 76	Вміння грамотно використовувати понятійний апарат, термінологію, професійну лексику. Вміння формулювати авторські ідеї в рамках соціологічного термінологічного апарату
РНп 77	Знання джерел отримання інформації про грантові і стипендіальні програми в галузі соціальних наук, знання про порядок подання документів на отримання грантів на науково-дослідну роботу. Вміння готувати документи на отримання грантів на науково-дослідну роботу
РНп 78	Знання нових методологічних ідей в соціологічній та суміжних галузях науки
РНп 79	Знання технології організації і керування дослідницько-інноваційними проектами, соціологічними дослідженнями. Вміння готувати на високому теоретико-методологічному рівні програму соціологічного дослідження, спрямовану на розв'язання складних завдань і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, синтезу нових та складних ідей
РНп 80	Вміння ініціювати оригінальні дослідницько-інноваційні проекти, спрямовані на розв'язання складних соціально значущих проблем, які дають змогу переосмислювати наявне і забезпечувати вагомий приріст нового системного знання та/або модернізації професійної практики, та розв'язання складних соціально значущих проблем з використанням дослідницько-інноваційних методів
РНп 81	Вміння приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування. Вміння усвідомлювати та нести соціальну відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень
РНп 82	Вміння очолювати наукові колективи, приймати відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку своєї команди
РНп 83	Знання сучасних форм соціальних комунікацій, їх функціональних можливостей, тенденцій розвитку та впливу на життєві практики сучасної людини. Вміння будувати комунікацію зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення, що обґрунтовуються, до фахівців і нефаківців. Навички наукових комунікацій, ведення соціологічного дискурсу
РНп 84	Вміння використовувати сучасні інформаційні технології та програмне забезпечення та мови програмування процесу обробки первинної соціологічної інформації (Excel, SPSS) та її презентації (PowerPoint, Excel, Visual, Access)
РНп 85	Знання принципів та етичних норм, передбачених професійним Кодексом соціолога

9. Нормативний обсяг освітніх компонентів за освітньо-науковою програмою.

№ з/п	Освітні компоненти	Обсяг кредитів	Компетентність	Результат навчання
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ				
1.1. Обов'язкові компоненти				
З ₁	Сучасна наукова революція і методологія наукового пізнання	6,0	СОК 2 СОК 4 СОК 5 СОК 6 СОК 8 СОК 9 СОК 10 ЗНК 1 ЗНК 3 ЗНК 4 ЗНК 6 ЗНК 14 ІК 1	РН 1 РН 2 РН 3 РН 4 РН 5 РН 6 РН 7 РН 8 РН 9 РН 10 РН 11
З ₂	Академічне письмо англійською або іншою іноземною мовою	6,0	СОК 2 СОК 5 СОК 7 СОК 8 ІК 2 ІК 3	РН 12 РН 13 РН 14 РН 15 РН 16 РН 17 РН 18
З ₃	Педагогічна практика	3,0	СОК 3 СОК 4 СОК 5 СОК 8 СОК 10 ЗНК 12 ІК 4 ІК 5 ІК 9 ПК 9	РН 48 РН 49 РН 50 РН 51 РН 52 РН 53 РН 54 РН 55 РН 56
1.2. Вибіркові компоненти				
В ₁₍₁₎	Планування та управління науковими проектами	3,0	СОК 1 СОК 5 СОК 7 СОК 8 СОК 9 СОК 10 ЗНК 8 ЗНК 9 ЗНК 11 ЗНК 13 ЗНК 14 ІК 4 ІК 7	РН 19 РН 20 РН 21 РН 22 РН 23 РН 24 РН 25 РН 26 РН 27 РН 28 РН 29 РН 30 РН 31 РН 32 РН 33
В ₁₍₂₎	Підготовка та керівництво науковими проектами	3,0	СОК 1 СОК 5	РН 19 РН 20

			СОК 7 СОК 8 СОК 9 СОК 10 СОК 11 ЗНК 8 ЗНК 9 ЗНК 11 ЗНК 13 ЗНК 14 ІК 4 ІК 7	РН 21 РН 23 РН 24 РН 25 РН 26 РН 27 РН 28 РН 29 РН 30 РН 31 РН 32 РН 33 РН 34
В ₂₍₁₎	Право інтелектуальної власності	3,0	СОК 6 СОК 8 СОК 11 ЗНК 1 ЗНК 10 ЗНК 13 ЗНК 16 ІК 4	РН ₃ 35 РН ₃ 36 РН ₃ 37 РН ₃ 38 РН ₃ 39 РН ₃ 40 РН ₃ 41 РН ₃ 42 РН ₃ 43 РН ₃ 44 РН ₃ 45
В ₂₍₂₎	Реєстрація та захист прав інтелектуальної власності	2,5	СОК 6 СОК 8 ЗНК 1 ЗНК 10 ЗНК 13 ЗНК 16 ІК 4	РН ₃ 42 РН ₃ 46 РН ₃ 47
2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ				
1.1. Обов'язкові компоненти				
П ₁	Сучасні теоретичні пошуки в світовій соціології	6,0	СОК 1 СОК 4 СОК 11 ЗНК 2 ЗНК 5 ЗНК 10 ЗНК 13 ЗНК 14 ЗНК 15 ПК 5 ІК 1 ІК 5 ІК 8 ПК 2 ПК 3 ПК 4 ПК 5 ПК 10 ПК 11	РНп 57 РНп 58 РНп 59 РНп 60 РНп 61 РНп 62 РНп 63 РНп 64 РНп 65 РНп 66 РНп 67 РНп 68 РНп 69 РНп 70
П ₂	Сучасні методологічні ідеї в світовій соціології	3,0	СОК 1 СОК 2 СОК 3 СОК 4	РНп 76 РНп 77 РНп 78 РНп 79

			СОК 9 СОК 10 ЗНК 13 ЗНК 4 ІК 1 ІК 5 ІК 7 ПК 2 ПК 3 ПК 5 ПК 6 ПК 4 ПК 8	РНп 80 РНп 81 РНп 82 РНп 83 РНп 84 РНп 85
1.2. Вибіркові компоненти				
В ₃₍₁₎	Світ-системний аналіз як методологічна перспектива в соціології	3,0	СОК 1 СОК 2 СОК 9 ЗНК 5 ЗНК 7 ЗНК 13 ІК 1 ІК 6 ПК 3 ПК 4 ПК 11	РНп 71 РНп 72 РНп 73 РНп 75 РНп 76
В ₃₍₂₎	Другий модерн і методологічна ситуація в соціології	3,0	СОК 1 СОК 2 СОК 9 ЗНК 5 ЗНК 7 ЗНК 13 ІК 1 ІК 6 ПК 3 ПК 4 ПК 12	РНп 74 РНп 75 РНп 76
	Загальна кількість кредитів ЕКТС	33,0		

10. Структурно-логічна схема освітньо-наукової діяльності

Семестр	Освітні компоненти
1	<p><i>Обов'язковий компонент и:</i> Сучасна наукова революція і методологія наукового пізнання Академічне письмо англійською або іншою іноземною мовою Сучасні теоретичні пошуки в світовій соціології</p> <p><i>Вибірковий компонент и:</i> Планування та управління науковими проектами / Підготовка та керівництво науковими проектами Світ-системний аналіз як методологічна перспектива в соціології / Другий модерн і методологічна ситуація в соціології</p>
2	<p><i>Обов'язковий компонент и:</i> Сучасна наукова революція і методологія наукового пізнання</p>

	Академічне письмо англійською або іншою іноземною мовою Педагогічна практика Сучасні теоретичні пошуки в світовій соціології Сучасні методологічні ідеї в світовій соціології <i>Вибіркові компонент и:</i> Право інтелектуальної власності/ Реєстрація та захист прав інтелектуальної власності
3	Науково-дослідна робота Написання дисертації
4	Науково-дослідна робота Написання дисертації
5	Науково-дослідна робота Написання дисертації
6	Науково-дослідна робота Написання дисертації
7	Науково-дослідна робота Написання дисертації
8	Написання дисертації Захист дисертації

11. Педагогічна практика

Практика є невід'ємною частиною ОНП та обов'язковим елементом у підготовці доктора філософії зі спеціальності 054 «Соціологія». Метою педагогічної практики є формування та закріплення педагогічних навичок для становлення аспіранта як майбутнього викладача вищої школи. Вона спрямована на набуття навичок здійснення навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі й формування вмінь викладацької діяльності, зокрема, викладання соціологічних дисциплін, організації навчальної діяльності студентів, науково-методичної роботи. Під час відвідування занять провідних викладачів кафедри аспіранти мають ознайомитися з різними способами структурування й подання навчального матеріалу, активізації навчальної діяльності студентів, особливостями професійної риторики, з різними методами та прийомами викладацької діяльності у вищому навчальному закладі. У процесі проходження педагогічної практики аспіранти мають оволодіти основами навчально-методичної роботи: навичками структурування та обґрунтованого перетворення наукових знань у навчальний матеріал, систематизації навчальних та виховних завдань, методами та засобами складання вправ, задач, тестів. Під час самостійного проведення навчальних занять у аспіранта повинні сформуватися уміння ставити навчальну й виховну мету, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності, зрозуміло і недвозначно доносити знання та пояснення до студентів; враховувати в педагогічній діяльності вікові та психологічні особливості студентів; фахово володіти знаннями курсу, достатніми для аналітичної оцінки,

вибору й реалізації освітньої програми, організувати раціональний педагогічний документообіг з застосуванням новітніх форм та засобів діловодства, зв'язку, сучасної оргтехніки.

Педагогічна практика проводиться відповідно до змісту робочої програми, затвердженою випусковою кафедрою, яка відображає основні педагогічні технології, що використовуються у навчанні дисциплін професійного спрямування. В програмі практики вказуються назви навчальних дисциплін, вид та теми занять, план змісту кожного заняття, дані відповідального лектора.

12. Науково-дослідна робота

Науково-дослідна робота аспіранта, яка виконується в рамках теми дисертаційної роботи, є головним елементом у підготовки за ОНП. За цей час аспірант навчається самостійно виконувати науковий пошук, збирати та аналізувати джерельну базу дослідження, сформулювати проблему емпіричного дослідження обрати адекватний метод збору первинної соціальної інформації, провести польове дослідження, обробити дані та використати їх для перевірки основних гіпотез дисертаційного дослідження. Науково-дослідна робота виконується під керівництвом наукового керівника, який має право пропонувати змінювати завдання, методи, засоби обробки даних, несе відповідальність за підготовку аспіранта, своєчасне виконання ним етапів дисертаційної роботи та її якість.

13. Дисертаційна робота

Підготовка дисертаційної роботи та її захист є завершенням навчання на третьому освітньо-науковому рівні. Робота над дисертацією включає наступні етапи:

1. Обрання та обґрунтування теми дисертації. Огляд літератури за темою дисертації.
2. Розробка та планування програми досліджень за темою дисертації.
3. Вибір та обґрунтування методів досліджень.
4. Одержання результатів досліджень, їх систематизація та аналіз.
5. Представлення та апробація результатів науково-дослідної роботи у міжнародних та вітчизняних виданнях, конференціях, наукових публікаціях.
6. Активна участь у роботах держбюджетних тем, міжнародних проектів, грантів, госпдоговірної тематики випускової кафедри.
7. Представлення попереднього варіанту дисертаційної роботи на засіданні випускової кафедри.
8. Підготовка та представлення до захисту дисертаційної роботи в спеціалізованій раді.

Тематика дисертаційних досліджень

1. Методологічна ситуація в соціології і можливості вивчення масової свідомості в зоні воєнного конфлікту.
1. Віртуальна сфера як новий простір формування соціальних ідентичностей.
2. Соціальна мімікрія як засіб адаптації до кризових явищ у суспільстві.

3. Мемлекси окупованої реальності.
4. Віртуалізація масової культури.
5. Донбас в етнокультурних координатах України (соціологічний аналіз).
6. Інституціоналізація соціології в Україні та ринок праці соціологів.
7. Інтернет як субпростір суспільства: структури та процеси.
8. Історична пам'ять Донбасу і Галичини: конфліктивність та точки дотику.
9. Модернізаційний дискурс елітних груп в сучасній Україні.
10. Просторові характеристики міської повсякденності: порівняльний аналіз великих міст Донбасу та Галичини.
11. Регіональний аспект націєтворення в багатоскладових суспільствах: український досвід у світовому контексті.
12. Ринок праці та ринок освітніх послуг у старопромисловому регіоні: проблеми взаємодії (на прикладі Донбасу).
13. Символічна репрезентація збройного конфлікту на Донбасі в електронних засобах масової інформації сторін протиборства.
14. Соціальний простір бідності в старопромисловому регіоні (на прикладі Донбасу).
15. Університет старопромислового регіону: фактори інституційної еволюції та організаційної динаміки.
16. Університет як простір міжкультурного діалогу.
17. Уявлення про соціальну справедливість у сучасному українському суспільстві: порівняльний аналіз Сходу та Заходу України
18. Ціннісні основи модернізації в сучасному суспільстві.

III. Кадрове забезпечення дисциплін професійної підготовки

Підготовка здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 054 «Соціологія» за професійним спрямуванням та науко-дослідній підготовці проводиться працівниками кафедри філософії та соціології.

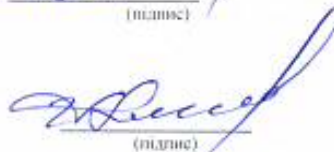
№	Випускова кафедра	Кількість науково-педагогічного складу		Кількість наукових керівників
		доктор наук, проф. (доц.)	кандидат наук, доц.	
1.	Філософії та соціології	1	5	6

Завідувач випускової кафедри
філософії та соціології
(назва кафедри)

(підпис)

проф. Кононов І. Ф.
(прізвище)

Гарант
 освітньо-наукової програми

(підпис)

проф. Кононов І. Ф.
(прізвище)

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Кваліфікація: доктор філософії PhD

Підготовки: доктора філософії PhD з галузі знань 05 Соціальні та поведенкові науки

Строк навчання: 1 рік

за спеціальністю
Освітня програма

054 Соціологія

на основі вищої освіти

Форма навчання: очна (денна, вечірня) та заочна

I. ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Курси	Час у тижнях																																																					
	Вересень				Жовтень				Листопад				Грудень				Січень				Лютий				Березень				Квітень				Травень				Червень				Липень				Серпень									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52		
1																																																						

Позначення: - теоретичне навчання; - контрольні-залікові тижні; - практика; - канікули

II. ЗВЕДЕНІ ВІДОМОСТІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, тижні

Курси	Теоретичне навчання	Екзаменаційна сесія	Практика	Державна атестація	Виконання дипломного проєкту (роботи)	Канікули	Разом
1	31	6	2			11	50
Разом	31	6	2			11	50

III. ПРАКТИКА

Назва практики	Семестр	Тижні
Навчальна		
Педагогічна	2	2
Виробнича		

V. ПЛАН НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ														
№	Освітні компоненти	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин							Розподіл кредитів ECTS на	
		Екзамени	Заліки	Курсові роботи, практики, держ. атестація		Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота	1	2	
							Усього	із них:				15	16	
								лекції	лабораторні	практичні				
14	15													
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ					21,0	630	160	106		54	470			
1.1. обов'язкові компоненти					15,0	450	108	54		54	342			
1	Сучасна наукова революція і методологія наукового пізнання		2		6,0	180	54	54			126	2	2	
2	Академічне письмо англійською або іншою іноземною мовою	2			6,0	180	54			54	126	2	2	
3	Педагогічна практика		2		3,0	90					90		п	
1.2. Вибіркові компоненти					6,0	180	52	52			128			
1	Планування та управління навчальними проєктами/ Підготовка та керівництво навчальними проєктами		1		3,0	90	26	26			64	2		
2	Реєстрація та захист прав інтелектуальної власності		2		3,0	90	26	26			64		2	
2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ					12,0	360	106	106			254			
1.1. обов'язкові компоненти					9,0	270	80	80			190			
1	Сучасні теоретичні пошуки в світовій соціології	12			6,0	180	54	54			126	2	2	
2	Сучасні методологічні ідеї в світовій соціології		2		3,0	90	26	26			64		2	
1.2. Вибіркові компоненти					3,0	90	26	26			64			
1	Світ-системний аналіз як методологічна перспектива в соціології / Другий модерн і методологічна ситуація в соціології		1		3,0	90	26	26			64	2		
Загальна кількість					33,0	990	266	212			54	724		
Кількість годин на тиждень												10	10	
Кількість екзаменів		3										1	2	
Кількість заліків			5									2	3	
Кількість курсових проєктів														
Кількість курсових робіт														
Кількість практик				1									1	
Державна атестація														

Завідувач вилускової кафедри
Керівник проєктної групи
Узгоджено:
Проректор з науково-педагогічної роботи
Проректор з науково-педагогічної роботи

І. Ф. Кононов

І. Ф. Кононов

О. М. Клімочкіна

Д. В. Ужченко